

Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond

CONCEPT Accountantsverslag 2015

13 April 2016

Inhoudsopgave

2

1. Samenvatting
2. Accountantscontrole
3. Bevindingen ten aanzien van de interne beheersing
4. Financiële positie en resultaat
5. Overige aandachtspunten
6. Actuele ontwikkelingen

Uw contactpersonen:

drs. R.G. (Rachel) de Kort RA

Verantwoordelijk accountant
E: r.dekort@bakertillyberk.nl

A.P.C. (Astrid) Stoutjesdijk-Ringeling MSc RA

Manager
E: a.stoutjesdijk@bakertillyberk.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly Berk N.V.
Heerbaan 44 – 48
4817 NL BREDA

Postbus 3814
4800 DV BREDA

T: 076 – 525 00 00

VERTROUWELIJK

Aan de leden van het algemeen bestuur van
Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond

Breda, 13 april 2016

Betreft: Concept Accountantsverslag 2015

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2015 van uw gemeenschappelijke regeling zo ver als mogelijk uitgevoerd. In dit accountantsverslag informeren wij u over onze status van de controle en de bevindingen.

De onderwerpen die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening. De in dit verslag opgenomen bevindingen doen geen afbreuk aan ons oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2015.

Wij attenderen u erop dat de controle ten tijde van het uitbrengen van dit accountantsverslag nog niet is afgerond. Hierover hebben wij u in een brief van 5 april jl. met referentie Rdk\AS\0610910\000001 geïnformeerd.

Bij de definitieve jaarrekening 2015 van uw gemeenschappelijke regeling zullen wij ons definitieve accountantsverslag uitbrengen.

Wij vertrouwen erop u hiermede van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly Berk N.V.

drs. R.G. de Kort RA
Verantwoordelijk accountant

A.P.C. Stoutjesdijk-Ringeling MSc RA
Manager

1. Samenvatting

In dit accountantsverslag doen wij verslag van de uitkomsten van ons onderzoek naar de getrouwheid en de rechtmatige totstandkoming van de lasten en baten en de rechtmatige totstandkoming van de balansmutaties van de jaarrekening 2015.

Ten tijde van het schrijven van het accountantsverslag zijn nog niet alle onderdelen binnen de jaarrekening door ons gecontroleerd. Het accountantsverslag betreft dan ook onze bevindingen onder voorbehoud van de controle op de lasten in programma 1: Zorg Jeugd met een beperking, Zorg Jeugd en Opvoedhulp en Jeugd GGZ en de hiermee samenhangende balansposten zoals opgenomen onder uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, overlopende activa, netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva.

De Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond heeft richting de zorginstellingen en regiogemeenten afspraken gemaakt over het indienen van de verantwoording met controleverklaring vóór 1 april 2016. Op het moment van schrijven van het accountantsverslag zijn nog niet alle verantwoordingen inclusief bijbehorende controleverklaringen binnen van de (grote) zorginstellingen en regiogemeenten. Van een aantal verantwoordingen die zijn ontvangen is daarnaast door de uitvoeringsorganisatie vastgesteld dat deze niet voldoen aan de gevraagde informatie. Hierdoor is er op dit moment onvoldoende informatie voor de organisatie beschikbaar om de juistheid, volledigheid en rechtmatigheid van de lasten in de jaarrekening aan te tonen. Dit leidt ertoe dat wij op dit moment onvoldoende informatie hebben om een oordeel over de jaarrekening te kunnen vellen en kunnen wij hierdoor onze jaarrekeningcontrole 2015 niet afronden.

De organisatie heeft eind maart met de zorginstellingen en regiogemeenten contact gehad over het verwachte aanlevermoment van de op te leveren verantwoording voorzien van controleverklaring. Een aantal zorginstellingen hebben hierbij aangegeven de gestelde deadline niet te zullen halen. De organisatie monitort welke zorginstellingen en regiogemeenten nog niet de gevraagde verantwoording voorzien van controleverklaring hebben opgeleverd. Wij hebben met de uitvoeringsorganisatie afgesproken dat wordt geregistreerd welke verantwoordingen met bijbehorende controleverklaringen zijn ontvangen. Zodra voldoende controle informatie beschikbaar is hervatten wij de jaarrekeningcontrole. Naar verwachting zal dit begin mei 2016 zijn.

Wij begrijpen dat dit een onwenselijke situatie is. De nog ontbrekende controle informatie is echter benodigd alvorens wij een oordeel kunnen vormen over de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond.

2. Accountantscontrole

2.1 Dekking en reikwijdte van de controle zijn conform de opdrachtbevestiging

Wij hebben van u de opdracht gekregen om de jaarrekening 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond te controleren. In onze vaktechnische opdrachtbevestiging is deze opdracht in detail verder uitgewerkt.

Bij deze controle hanteren wij de in het controleprotocol vastgelegde marges. De maximaal toe te passen marges zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het BADO). U heeft geen lagere marge vastgesteld waardoor wij het wettelijke kader als uitgangspunt hebben gehanteerd. De bij onze controle van de jaarrekening 2015 toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% (€ 2.170.000) en voor onzekerheden 3% (€ 6.510.000) van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves. Onze controle houdt in dat wij niet alle transacties controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden en onrechtmatigheden te ontdekken.

In het accountantsverslag worden fouten en onzekerheden gerapporteerd die de door u vastgestelde rapportagetolerantie (€ 100.000 voor fouten en € 500.000 voor onzekerheden zoals opgenomen in de kadernota accountantscontrole jaarrekening Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond 2015 e.v. d.d. 23 april 2015) overschrijden en worden overige bijzonderheden die van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening door uw algemeen bestuur gerapporteerd.

2.2 Geconstateerde niet-gecorrigeerde afwijkingen

Naar aanleiding van de door ons tot nu toe verrichte werkzaamheden (zie ook hoofdstuk 1 Samenvatting) hebben wij geen niet-gecorrigeerde afwijkingen en/of onzekerheden geconstateerd.

2.3 Goedkeurende controleverklaring 2015

Aangezien wij tot op heden nog niet alle onderdelen binnen de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond hebben gecontroleerd (zie hoofdstuk 1 Samenvatting) kunnen wij op dit moment geen uitsluitel geven over de strekking van onze controleverklaring bij de jaarrekening 2015. Tot op heden zijn er geen bevindingen die leiden tot een anders dan goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening over boekjaar 2015 voor het aspect getrouwheid als ook voor het aspect rechtmatigheid.

2.4 Begrotingsrechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op Artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door het algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting, via de verordening op het financieel beheer en het controleprotocol.

Het systeem van budgetbeheer en –bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de kadernota rechtmatigheid die door het platform rechtmatigheid is uitgebracht. Een belangrijke inhoudelijke aanvulling betreft de vaststelling, dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij open-einde regelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden gegeven, wordt betrokken. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen.

Daarnaast moet de accountant in het accountantsverslag deze kostenoverschrijdingen, waarvan het dagelijks bestuur in de jaarrekening aan moet geven dat ze nog dienen te worden geautoriseerd, aan de orde te stellen. Extra lasten die worden gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten, en het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig.

In de jaarstukken 2015 legt het dagelijks bestuur in de financiële rekening en toelichting daarop verantwoording af over de realisatie van de lasten en baten ten opzichte van de begroting.

Wij constateren dat er geen sprake is van een overschrijding van de begrote lasten.

2.5 Verslaggevingsgrondslagen

Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. De Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond is per 1 januari 2015 opgericht. Wij concluderen dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen aanvaardbaar zijn en dat de toepassing daarvan een getrouw beeld geeft van de financiële positie van uw gemeenschappelijke regeling. Wel merken wij op dat de opgenomen toelichtingen in de concept jaarstukken 2015 op dit moment nog niet volledig voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in het BBV. Wij hebben met de organisatie afgestemd dat de laatste aanpassingen hierop zullen worden verwerkt in de definitieve jaarrekening 2015.

2.6 Schattingen

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat de organisatie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het dagelijks bestuur. Als onderdeel van de controle hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen beoordeeld.

De belangrijkste schattingen in de concept jaarrekening 2015 zijn de verwachte lasten in programma 1: Zorg Jeugd met een beperking, Zorg Jeugd en Opvoedhulp en Jeugd GGZ en de hiermee samenhangende balansposten zoals opgenomen onder uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar, overlopende activa, netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar en overlopende passiva. Aangezien wij vanuit de jaarrekeningcontrole voor de beoordeling van deze schattingen gebruik maken van de verantwoordingen met controleverklaring van zorginstellingen en regiogemeenten hebben wij ten tijde van het schrijven van dit accountantsverslag deze schattingen niet gecontroleerd. De uitvoeringsorganisatie heeft bij ons aangegeven dat de verwachte kosten in de concept jaarrekening 2015 zijn geschat op basis van de meest recente informatie vanuit de zorginstellingen. De uitvoeringsorganisatie registreert welke verantwoordingen met bijbehorende controleverklaringen zijn ontvangen en maakt hierbij de vergelijking tussen hetgeen op dit moment in de jaarrekening is opgenomen. Zodra voldoende controle informatie beschikbaar is hervatten wij de jaarrekeningcontrole en beoordelen wij deze analyse. Afhankelijk van de resultaten hiervan zal de uitvoeringsorganisatie besluiten om de concept jaarrekening 2015 aan te passen.

2.7 Overschrijding limiet bij schatkistbankieren

In het jaarverslag 2015 van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond is een toelichting opgenomen ten aanzien van het gemiddeld bedrag aangehouden buiten het schatkistbankieren. In alle vier de kwartalen in 2015 heeft een overschrijding plaatsgevonden van respectievelijk € 18.439.000, € 29.482.000, € 34.477.000 en € 35.070.000 ten opzichte van het drempelbedrag € 1.618.000. Op basis van de kadernota rechtmatigheid 2015, dienen wij deze overschrijding te rapporteren, maar weegt deze niet mee in het accountantsoordeel inzake de rechtmatigheid. De oorzaak voor de overschrijding is dat de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond ten onrechte niet heeft deelgenomen aan het schatkistbankieren.

2.8 Jaarverslag

De jaarstukken 2015 bestaan uit "het jaarverslag" en de "jaarrekening". De programmarekening en de paragrafen vormen samen het jaarverslag. In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting zoals in het boekwerk "jaarrekening 2015" is opgenomen.

De inhoud van het jaarverslag hebben wij 'marginaal getoetst'. Deze toetsing blijft beperkt tot het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden tussen het jaarverslag en de jaarrekening. De accountantscontrole omvat daarom geen oordeel over de inhoudelijke juistheid (en volledigheid) van de informatieverstrekking in het jaarverslag.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening. Wel hebben wij geconstateerd dat het jaarverslag nog niet volledig voldoet aan de gestelde eisen zoals opgenomen in het BBV. Met de organisatie is afgestemd dat de aanpassingen worden doorgevoerd in de definitieve jaarrekening 2015.

2.9 Wet Normering Topinkomens (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is op 1 januari 2014 in werking getreden.

De WNT stelt maxima aan de bezoldiging van topfunctionarissen. In de WNT wordt het begrip topfunctionaris nader gedefinieerd; het wetsvoorstel 'Aanpassingswet WNT' benadrukt dat alleen sprake is van een topfunctionaris als sprake is van leidinggeven aan de gehele organisatie. In de WNT worden ook maxima aan bezoldiging van de topfunctionaris zonder dienstverband gesteld (2015: € 230.474). De bezoldiging van topfunctionarissen in deeltijd of met een aanstelling korter dan 12 maanden in een boekjaar, wordt omgerekend naar een voltijdsbezoldiging. De WNT bevat een openbaarmakingsverplichting van de bezoldiging van topfunctionarissen via de jaarrekening van de organisatie en inzending aan de (vak)minister. Voor andere functionarissen geldt alleen een openbaarmakingsverplichting bij overschrijding van de bezoldigingsnorm.

In de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond over boekjaar 2015 is op een juiste wijze rekening gehouden met de bepalingen uit de WNT.

3. Bevindingen ten aanzien van de interne beheersing

3.1 Werkzaamheden

Als onderdeel van onze controle van de jaarrekening van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond hebben wij een onderzoek ingesteld naar de administratieve organisatie en de interne beheersingsmaatregelen bij de organisatie.

Onze werkzaamheden waren primair gericht op:

- Inventariseren van de opzet van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen interne beheersingsmaatregelen;
- Vaststellen bestaan en werking van de administratieve organisatie en de daarin opgenomen maatregelen van interne beheersing voor zover relevant voor de jaarrekeningcontrole.

3.2 Bevindingen

Om te komen tot een voldoende beheersbare organisatie maakt u gebruik van de werkzaamheden van de afdeling Financial Audit van de gemeente Rotterdam. Zij voeren, op basis van een vastgesteld werkplan, controlewerkzaamheden uit om de rechtmatigheid en getrouwheid van de handelingen binnen de diverse processen vast te stellen.

Tijdens de interim-controle hebben wij de processen subsidie , monitoring en IT beoordeeld. De processen inkoop- en aanbestedingen en betalingen hebben wij gedurende de eindcontrole beoordeeld.

Uw organisatie heeft gedurende 2015 hard gewerkt om onder andere knelpunten op te lossen, risico's en verantwoordelijkheden in kaart te brengen en een betrouwbaardere informatievoorziening te waarborgen. Wij stellen vast dat u hier gedurende het jaar grote stappen in heeft gemaakt, maar dat er nog altijd knelpunten aanwezig zijn. Hierbij valt onder meer te denken aan het vastleggen van de administratieve organisatie, het gebruiken van het berichtenverkeer en het uitvoeren van (zichtbare) beheersingsmaatregelen welke door de Financial Auditafdeling tijdig kunnen worden beoordeeld en waarover zij richting u kunnen rapporteren.

In de opgestelde managementletter hebben wij hiervoor enkele aanbevelingen gedaan welke nog niet geheel zijn doorgevoerd. Wij adviseren u daarom de aanbevelingen uit de managementletter alsnog door te voeren. In onze interim-controle voor boekjaar 2016 zullen wij deze zaken vervolgens opnieuw beoordelen. Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen met de relevante punten uit de managementletter.

3.2 Bevindingen (vervolg)

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente de volgende actiepunten heeft uitgevoerd op basis van de door ons aangegeven actiepunten naar aanleiding van de interim-controle.

ML-punt	Beschrijving ML-punt en actiepunt	Opvolging door gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond	Conclusie Baker Tilly Berk
3.1	<p><i>Controle rechtmatigheid van de subsidieverstrekking:</i> Wij verzoeken u het algemeen bestuur te laten besluiten dat aan het overschrijden van de subsidieaanvraagtermijn geen financiële consequenties worden verbonden. Daarmee wordt voorkomen dat sprake is van een financiële onrechtmatigheid.</p>	Het actiepunt is nog niet opgevolgd.	Het actiepunt is nog niet opgevolgd.
3.2	<p><i>Controle rechtmatigheid van de inkopen:</i> Aangezien de Financial Audit werkzaamheden voor inkoop- en aanbestedingsproces nog niet zijn afgerond, verzoeken wij u om deze werkzaamheden afgerond te hebben voor aanvang van de jaarrekeningcontrole. Van deze werkzaamheden dient een rapport van bevindingen gereed te zijn inclusief een toelichting van de uitgevoerde werkzaamheden met onderliggende brondocumenten. Hierbij dient de omvang van de werkzaamheden te voldoen aan de daaraan te stellen eisen om een betrouwbaar oordeel over de rechtmatigheid te kunnen geven.</p>	De Financial Audit werkzaamheden voor deze processen zijn afgerond volgens actiepunt.	Het actiepunt is opgevolgd.

3.2 Bevindingen (vervolg)

ML-punt	Beschrijving ML-punt en actiepunt	Opvolging door gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond	Conclusie Baker Tilly Berk
3.3	<i>Controle rechtmatigheid van de verrichte betalingen:</i> Aangezien de Financial Audit werkzaamheden voor het betalingsproces nog niet zijn afgerond, verzoeken wij u om deze werkzaamheden afgerond te hebben voor aanvang van de jaarrekeningcontrole. Van deze werkzaamheden dient een rapport van bevindingen gereed te zijn inclusief een toelichting van de uitgevoerde werkzaamheden en onderliggende brondocumenten.	De Financial Audit werkzaamheden voor dit proces zijn afgerond volgens actiepunt.	Het actiepunt is opgevolgd.
3.5	<i>ICT: logische toegangsbeveiliging:</i> Wij verzoeken u, voor aanvang van de jaarrekeningcontrole, de juistheid van de boekingen in de financiële administratie te analyseren. Van deze werkzaamheden dient een rapport van bevindingen gereed te zijn inclusief een toelichting van de uitgevoerde werkzaamheden en onderliggende brondocumenten.	Het actiepunt is nog niet opgevolgd.	Het actiepunt is nog niet opgevolgd.
3.6	<i>ICT: wijzigen crediteuren-stamgegevens:</i> Wij verzoeken u te analyseren welke handelingen door het gebruikersaccount 'meekijkgebruiker' zijn verricht. Tevens verzoeken wij u een steekproef uit te voeren op de betalingen. Deze steekproef dient gericht te zijn op de controle van de betaling aan de juiste crediteur en het juiste bankrekeningnummer.	Het actiepunt is nog niet opgevolgd.	Het actiepunt is nog niet opgevolgd.

3.3 Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij onderzoeken de geautomatiseerde gegevensverwerking in opzet en bestaan voor zover wij dat noodzakelijk achten in het kader van de controle van de jaarrekening. De accountantscontrole kan daarom leiden tot andere constatering dan wanneer een gericht onderzoek naar de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zou plaatsvinden.

Bij de beoordeling van de IT rondom het proces betalingen hebben wij geconstateerd dat uw organisatie voor een deel van de betalingen gebruik maakt van een zogenaamde "HB-tool". Dit betreft een applicatie in een Excel omgeving welke handmatig word gevuld door medewerkers van de backoffice van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond. Deze handmatige handelingen in combinatie met Excel, leiden tot een verhoogd risico op foutieve betalingen.

Ten aanzien van de ICT hebben wij daarnaast vastgesteld dat er aantal issues zijn met een verhoogd risico op ongewenste gebeurtenissen. Deze issues zien voornamelijk toe op de continuïteit en de logische toegangsbeveiliging van Exact online.

4. Financiële positie en resultaat

Algemene beschouwing

In de paragraaf “Weerstandsvermogen en risicobeheersing” in het jaarverslag is de financiële positie van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond opgenomen. Er is op dit moment geen beleid aanwezig ten aanzien van het benodigde weerstandsvermogen. Daarnaast is geen risicoanalyse aanwezig van de risico’s die de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond loopt.

Wij adviseren u om een risico analyse uit te voeren en hieraan beleid te koppelen omtrent het benodigde weerstandsvermogen binnen de gemeenschappelijk regeling. Wij adviseren u om bij de risico inschatting een zichtbare afweging te maken tussen de kans dat een risico zich voordoet en de mogelijke impact. Een confrontatie met het benodigde en beschikbare weerstandsvermogen geeft daarbij inzicht in hoeverre de gemeenschappelijke regeling in staat is de risico’s af te dekken.

Het positieve resultaat voor bestemming bedraagt in 2015 € 3.511.801. De (per saldo) toevoegingen aan de reserves bedragen € 707.250 waardoor het resultaat na bestemming € 2.804.551 bedraagt. Bij de aangepaste begroting is uitgegaan van een gerealiseerd resultaat na bestemming van € nihil.

5. Overige aandachtspunten

5.1 Overige dienstverlening -> onafhankelijkheid accountant

Baker Tilly Berk heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly Berk. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van Baker Tilly Berk en wordt natuurlijk steeds geactualiseerd;
- jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly Berk en ondersteunende stafdiensten;
- cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- roulatie van eindverantwoordelijk accountants op de opdracht.

Wij zijn van mening dat wij in relatie tot uw organisatie onafhankelijk, in overeenstemming met de ViO (Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants), hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

5.2 Fraude

Bij de uitvoering van de werkzaamheden hanteren wij onder andere de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS) 240: "De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van de controle van financiële overzichten".

Het dagelijks bestuur is primair verantwoordelijk voor de preventie van fraude. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor een cultuur van eerlijkheid en ethisch verantwoordelijk gedrag. Zij dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude zo veel mogelijk te beperken, zodat de integriteit van de financiële verslaggeving is gewaarborgd.

Tijdens de controle van de jaarrekening inventariseren wij de frauderisico's binnen uw organisatie en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en ontdekken van fraude. Tijdens de beoordeling bleek ons dat binnen uw organisatie reeds de nodige aandacht wordt besteed aan de onderwerpen fraude en integriteit. U heeft aangegeven belang te hechten aan een adequate beheersing van frauderisico's. Volledigheidshalve wijzen wij erop dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude.

6. Actuele ontwikkelingen

In deze paragraaf nemen wij actuele ontwikkelingen op die een rol spelen binnen uw sector.

Bij onze controle hebben wij onderstaande punten niet in alle gevallen specifiek beoordeeld of toegepast op uw organisatie. Wij zijn vanzelfsprekend bereid om met u van gedachten te wisselen over de gevolgen en beantwoording van mogelijke vraagstukken voor uw organisatie.

De volgende onderwerpen komen aan bod:

- Wijzigingen BBV
- Wet bescherming persoonsgegevens

6.1 Wijzigingen BBV

In 2014 heeft een door de VNG ingestelde adviescommissie, bestaande uit vertegenwoordigers van de VNG, het ministerie van BZK en vertegenwoordigers van gemeenten en provincies, onder leiding van Staf Depla, wethouder van Eindhoven, een rapport uitgebracht over de vernieuwing van het BBV. De adviezen hebben betrekking op een breed spectrum van onderwerpen met als rode draad het versterken van de horizontale sturing en verantwoording door het algemeen bestuur.

Op 1 juli 2015 heeft de stuurgroep de brochure Hoofdlijnen vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording gepubliceerd met de voornemens tot verwerking van de adviezen en de consequenties voor het BBV. Deze brochure richt zich op de consequenties van voorgenomen wijzigingen in het BBV voor gemeenten. Over de praktische uitwerking wordt u geïnformeerd door middel van de nieuwsbrieven van het ministerie van BZK en de gemeentefonds-circulaires.

Op 10 september 2015 is het concept wijzigingsbesluit van het BBV ter consultatie gepubliceerd. De bedoeling van de consultatie is duidelijkheid te verkrijgen dat de wijzigingen helder zijn, bijdragen aan de te verwachten effecten en de beoordeling van de financiële gezondheid en beleidsmatige prestaties van provincies en gemeenten vereenvoudigen.

Begin maart 2016 is het gewijzigde BBV definitief geworden. Wij adviseren u hier goed kennis van te nemen en vast te stellen welke gevolgen dit voor uw organisatie heeft. Onderstaand geven we een aantal belangrijke wijzigingen weer.

Wijzigingen

De voorgenomen wijzigingen gaan in op de volgende onderwerpen:

- Uitvoeringsinformatie
- Beleidsindicatoren
- Kengetallen financiële positie
- Verbonden partijen
- Inzicht in overhead en kosten
- Het stelsel van baten en lasten

[Uitvoeringsinformatie](#)

Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen moeten gegevens volgens de uniforme taakvelden en nieuwe categorieën met ingang van de begroting 2017 al aan het CBS aanleveren, met als advies om tegelijk de taakvelden in de gemeentelijke administratie te integreren. Organisaties die er niet in slagen om de gegevens in 2017 in te voeren moeten de taakvelden voor de begroting 2018 in de administratie opnemen.

[Beleidsindicatoren](#)

Naast de uniforme taakvelden, wordt in het herziene BBV voorgeschreven dat organisaties een basisset van beleidsindicatoren hanteren voor de begroting en de verantwoordingsstukken. Zij kunnen er zelf voor kiezen om daar eigen indicatoren, toegesneden op lokale situatie, aan toe te voegen. De indicatoren worden opgenomen in de beleidsbegroting bij de programma's en zijn relevant voor een nadere onderbouwing van het beleid.

[Kengetallen financiële positie](#)

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen die gaan gelden voor de begroting vanaf 2016 en de jaarrekeningstukken vanaf 2015. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht aan algemene bestuursleden over de financiële positie van hun gemeenschappelijke regeling.

[Verbonden partijen](#)

Ter wille van het inzicht wordt de voorgeschreven lijst van verbonden partijen opgesplitst in

1. gemeenschappelijke regelingen,
2. stichtingen/verenigingen en
3. coöperaties/vennootschappen.

Omdat niet in alle gevallen duidelijk is of al dan niet sprake is van verbonden partijen, is het van belang dat entiteiten in hun beleidsdocumenten een toelichting geven op het begrip verbonden partij. Daarbij hebben ze de vrijheid om dit niet jaarlijks in begroting en jaarrekening te vermelden, maar in de vierjaarlijks te verschijnen nota Verbonden Partijen.

Om te voorkomen dat dezelfde informatie in de verschillende beleidsstukken rond begroting en verantwoording moet worden opgenomen, worden de voorschriften met betrekking tot de paragraaf verbonden partijen in het nieuwe BBV vereenvoudigd. De betekenis van deze paragraaf is mede afhankelijk van de vraag of er een nota Verbonden Partijen aanwezig is, waarin een kaderstellend overzicht is opgenomen. De paragraaf verbonden partijen kan zich dan beperken tot het geven van een totaalbeeld van participaties in verbonden partijen en de financiële aspecten ervan.

[Inzicht in overhead en kosten](#)

Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In het gewijzigde BBV worden baten en lasten van overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd maar centraal onder een afzonderlijk taakveld. Hiermee vervalt de noodzaak van een complexe en veelal ondoorzichtige kostentoerekening aan alle taken en activiteiten. Deze methodiek wordt ook van toepassing op de toerekening van rente. Hiermee winnen begroting en verantwoording aan transparantie; de directie kan beter sturen op de bedrijfsvoering. Bovendien kan door het hanteren van een eenduidige systematiek een betere vergelijking worden gemaakt met andere organisaties.

[Het stelsel van baten en lasten](#)

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognoseerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo in een begrotingsparagraaf.

Het EMU-saldo moet op grond van nieuwe BBV worden opgenomen in een begrotingsparagraaf, in de meerjarenraming en in een paragraaf in het jaarverslag. Dit zorgt ervoor dat er meer (verplichte) aandacht is voor het EMU-saldo in de beleidsvoorbereiding, de sturing en beheersing. Het bestuur kan meer grip uitoefenen op het EMU-saldo, onder meer omdat de relatie met de referentiewaarden beter kan worden gelegd.

6.2 Wet bescherming persoonsgegevens - Privacy

Iedere onderneming verwerkt persoonsgegevens, zoals gegevens omtrent personeel, sollicitanten, klanten, leveranciers e.d. De bescherming van dergelijke persoonsgegevens is vastgelegd in de Wet Bescherming Persoonsgegevens (WBP). Met ingang van 1 januari 2016 is de WBP uitgebreid met de Wet Meldplicht Datalekken. In de pers en andere bronnen is hier weinig over gepubliceerd. Dit is de reden dat wij u middels dit medium hierop wijzen.

In de nieuwe Wet is vastgelegd dat bij een datalek, waarbij kans is op verlies of onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens (denk hierbij aan: het verliezen van een USB-stick, het per ongeluk wissen van een bestand en/of een aanval van een hacker), een melding gedaan moet worden bij de toezichthouder, het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP). Indien het datalek gevolgen kan hebben voor degene die de gegevens betreffen, zal ook moeten worden overgegaan tot melding aan die betrokkene. Deze meldplicht geldt voor iedere onderneming namens wie persoonsgegevens worden verwerkt, zowel in de private als publieke sector. Als er geen (tijdige) melding wordt gemaakt van een datalek, kan dit worden bestraft met een bestuurlijk boete van het CBP. Deze boetes kunnen onder de nieuwe wetgeving een forse omvang krijgen.

Bij de verwerking van persoonsgegevens wordt vaak ook gebruik gemaakt van derden (denk hierbij aan een salarisadministratiebureau, opslag "in de cloud", e.d.). In het kader van de vernieuwde WBP en het kunnen melden van datalekken, is het van belang hierover duidelijke afspraken te maken met de bewerker van de persoonsgegevens. Dit kan betekenen dat u de overeenkomsten met die derden aan de nieuwe wetgeving dient aan te passen.

Deze aangescherpte wet is de voorloper van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Het is nog niet bekend op welk moment deze Verordening wordt aangenomen en in werking zal treden. In de Verordening is, naast aandacht voor hetgeen hierboven beschreven is, ook aandacht voor:

- het verplicht aanstellen van een functionaris voor de gegevensbescherming bij ondernemingen met meer dan 250 medewerkers;
- het recht van betrokkene om vergeten te worden.

Wij adviseren u kennis te nemen van de vernieuwde wet- en de regelgeving en de impact hiervan voor uw organisatie te beoordelen. Voor vragen of advies kunt u zich tot ons wenden.